

Nacionalinės švietimo agentūros pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programų rengimo, vertinimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo
1 priedas

LOTYNŲ KALBOS IR ANTIKOS KULTŪROS DALYKO MOKYTOJŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMA

1. Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programos (toliau – Programa) teikėjas

Programos teikėjo rekvizitai (pavadinimas, juridinio asmens kodas, adresas, pašto indeksas, telefonas, el. paštas)	Klasikų asociacija (<i>Societas Classica</i>), juridinio a. k. 300818438, Universiteto g. 5, LT-01122 Vilnius, tel. nr. +370 652 11721, el. p. klasikai@klasikai.lt
--	---

2. Programos pavadinimas

Lotynų kalbos ir Antikos kultūros dalyko mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programa, skirta pasirengti atnaujintam ugdymo turiniui įgyvendinti

3. Programos rengėjas (-ai)

Dr. Milda Damkuvienė, dr. Jūratė Valuckienė, dr. Zita Nauckūnaitė (I modulis)
Dr. Nijolė Juchnevičienė, dr. Audronė Kučinskienė, Agnė Ingelevičienė, Dalia Andziulytė, Renata Papšytė (II–IV moduliai)
VDU edukologijos doktorantė Agata Augustinovič (V modulis)

4. Programos bendraautoris (-iai)

5. Programos anotacija (aktualumas, reikalingumas)

Lotynų kalbos ir Antikos kultūros bendrosios programos (toliau – LAT BP) diegimo klausimai aktualizuojami bendrojo ugdymo programų atnaujinimo ir mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo sistemos kaitos kontekste (Bendrųjų programų atnaujinimo gairės, 2019; Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, 2022; Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašas, 2023), kad kalbinio, dorinio ar visuomeninio ugdymo dalykų mokytojai, studijų metais universitetuose išklausę lotynų kalbos kursą, galėtų tinkamai pasirengti įgyvendinti pasirenkamąją LAT BP III–IV gimnazijos klasėse, iš anksto nusimatydami saviugdos kryptis.

Pagal 2023–2025 metų prioritetines pedagogų kvalifikacijos tobulinimo sritis (LR ŠMSM ministro 2022 m. gruodžio 13 d. įsakymas Nr. V-1942), ši PKT programa atitinka:

1. Skaitmeninių kompetencijų stiprinimą (ugdymo turinys perteikiamas panaudojant skaitmeninį ugdymo turinį, priemones ir įrankius; ugdymo(si) procese mokoma naudotis virtualiomis, skaitmeninėmis priemonėmis).

2. Pilietinio ugdymo kompetencijų stiprinimą (nagrinėjant Antikos kultūrą gilinamas supratimas apie pagrindines demokratijos vertybes ir jų puoselėjimą, valdžios ir piliečių tarpusavio bendradarbiavimą).

3. Ugdymo praktikos ir didaktikos kompetencijų tobulinimą (išbandoma / suteikiama galimybė kokybiškai organizuoti ugdymo(si) procesą, stiprinti aktyvių ugdymo metodų taikymą, analizuoti mokinių vertinimą ir pažangą ir kt.).

Įgyvendinant projekto „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“ 2.1.1 punkto „Metodinė pagalba mokykloms, įgyvendinančioms atnaujintą ugdymo turinį“ veiklą ir orientuojantis į atnaujintą bendrojo ugdymo turinį ir akcentuojamą kompetencijomis grįsto mokymosi didaktiką, kai būtina tradicines bendrojo ugdymo sistemas integruoti į pažangias mokymosi praktikas, šiuolaikines ugdymo strategijas, parengta kvalifikacijos tobulinimo programa „Lotynų kalbos ir Antikos kultūros dalyko mokytojų kompetencijų tobulinimo programa, skirta pasiręgti atnaujintam ugdymo turiniui įgyvendinti“.

Ši Programa skirta plėtoti kalbinio, dorinio ir visuomeninio ugdymo dalykų mokytojų kompetencijas, būtinas sėkmingai įsijungti į vidurinio ugdymo tikslingos praktikos kaitą. Programą „Lotynų kalbos ir Antikos kultūros dalyko mokytojų kompetencijų tobulinimo programa, skirta pasiręgti atnaujintam ugdymo turiniui įgyvendinti“ (apimtis – 48 akad. val., iš jų 16 akad. val. skirta teorijai ir 32 akad. val. – praktinėms veikloms) sudaro 5 moduliai:

1. Kas naujo švietime? (8 akad. val.);
2. Lotynų kalbos ir Antikos kultūros bendroji programa ir Įgyvendinimo rekomendacijos (8 akad. val.);
3. Pamokos planavimas ir organizavimas ugdant kompetencijas III–IV gimnazijos klasėse (16 akad. val.);
4. Lotynų kalbos ir Antikos kultūros dalyko mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo ypatumai (8 akad. val.);
5. Įtrauktis ir švietimo pagalba (8 akad. val.).

I ir V modulių paskirtis – stiprinti pozityvias mokytojų nuostatas dėl atnaujinto ugdymo turinio, analizuojat globalius ir lokalius švietimo sistemų pokyčius, darančius įtaką mokytojui. Remdamiesi EBPO ir Lietuvos švietimo ekspertų parengtų analizių rezultatais ir naujais, Lietuvos Respublikos švietimo, sporto ir mokslo ministro patvirtintais dokumentais, dalyviai susipažins su švietimo tendencijomis ir kaitos priežastimis, aptars būtinus įtraukiojo ugdymo principu grindžiamus pokyčius dirbant pagal atnaujintas bendrąsias programas; analizuodami kalbinio ugdymo paradigms kaitą, aktualizuos naujausias integracinio kalbos mokymo(si) tendencijas ir kompetencijų ugdymą.

II–IV modulių paskirtis – stiprinti mokytojų profesinę ir dalykinę parengtį įgyvendinant atnaujintą Lotynų kalbos ir Antikos kultūros bendrąją programą. Klausytojai išanalizuos pasikeitusį bendrosios vidurinio ugdymo programos turinį ir struktūrą, susipažins su siūlomomis metodinėmis rekomendacijomis, padedančiomis pasiekti dalyko ugdymo tikslų, plėtos gebėjimus modeliuoti kompetencijomis grįstą ugdymo procesą, veiklas, t. y. mokysis mokymo(si) planavimo ir įgyvendinimo, objektyviau įvertinti kiekvieno mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą, kryptingai siekiant aukštesnių ugdymosi rezultatų. Bus plėtojami mokytojų pamokos vadybiniai gebėjimai kokybiškam ugdymo bei mokinių pasiekimų ir pažangos į(si)vertinimo procesui užtikrinti. Aptardami įvardijamus pasiekimų lygius, dalyviai

pagal juos praktiškai mokysis rengti užduotis ir jas vertinti, reflektuos lotynų kalbos ugdymo ir integracijos su Antikos kultūros pažinimu praktiką.

Grupinių diskusijų metu bus sudaromos galimybės dalintis gerąja patirtimi, svarstyti parengties situacijas įgyvendinant mokyklose atnaujintą ugdymo turinį, praktiniam mokymų dalyvių darbui bus teikiamos grupinės ir individualios užduotys, įgalinančios kritiškai į(si)vertinti turimą patirtį ir dalyko žinias.

Programa įgyvendinama nuotoliniu būdu. Joje taikomi įtraukiančios paskaitos, dokumentų analizės, moderuojamos diskusijos, kritinės refleksijos, situacijų analizės ir kiti aktyvūs metodai. Savarankiškam Programos dalyvių mokymuisi sudaroma galimybė atlikti papildomas užduotis, naudotis medžiaga MOODLE aplinkoje.

Programa, atitinkanti vieną iš 2020–2022 metų išskirtų kvalifikacijos tobulinimo prioritetų (Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymas dėl valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo prioritetų patvirtinimo (2020 m. balandžio 2 d. Nr. V- 504) „Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį“, siekiama paskatinti mokytojus pasirengti LAT BP diegimui, skirti laiko ugdymo praktikos tobulinimo sprendimų paieškai ir saviugdai.

Tikėtina, kad baigę šią Programą dalyviai geriau supras ugdymo turinio pokyčius, jų teorinius ir vertybinius pagrindus, įgis gebėjimų planuoti ir organizuoti mokinių mokymąsi, galės kompetentingiau mokyti lotynų kalbos ją integruodami su Antikos kultūra, gebės taikyti įvairesnes kompetencijų ugdymo ir vertinimo metodikas, bus pasirengę dalytis įgyta patirtimi su kolegomis.

6. Programos tikslas

Tobulinti III–IV gimnazijos klasėse dirbančių kalbinio, dorinio ir visuomeninio ugdymo dalykų mokytojų kompetencijas, būtinas mokinio poreikius atitinkančio *Lotynų kalbos ir Antikos kultūros* dalyko ugdymo proceso organizavimui ir atnaujinto ugdymo turinio sėkmingai įgyvendinimo praktikai.

7. Programos uždaviniai

1. Aktualizuoti naujausias švietimo kaitos tendencijas, remiantis EBPO ir nacionalinių švietimo ekspertų parengtomis pokyčių analizėmis bei naujais, LR Švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintais dokumentais – Bendrosiomis programomis (interaktyviai pateiktomis) ir Vertinimo aprašu.
2. Aptarti kalbinio ugdymo paradigmų kaitą bendrų švietimo tendencijų kontekste, reaguojant į globalaus pasaulio iššūkius, ir naujausias integracinio kalbos mokymo(si) tendencijas.
3. Analizuoti atnaujintos LAT BP turinį, kaitos kryptis, šiuolaikinės didaktikos pavyzdžius, pasitelkiant metodines rekomendacijas ugdymo turiniui įgyvendinti.
4. Pateikti mokytojams metodinių rekomendacijų ir praktinių pavyzdžių, kaip, dirbant pagal atnaujintą LAT BP, planuoti į kompetencijų ugdymą orientuotas pamokas ir nusimatyti tolimesnes profesinės ir dalykinės saviugdos kryptis.
5. Plėtoti mokytojų vertinimo praktikas pamokoje pagal pasiekimų lygius, atsižvelgiant į jų edukacinę vertę III–IV gimnazijos klasių mokiniams.

6. Analizuojant įtraukiojo ugdymo principo aktualijas bei tendencijas, keisti programos dalyvių nuostatas dėl darbo pagal atnaujintas Bendrąsias programas su įvairių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais ir tobulinti profesines kompetencijas, padedančias įveikti pedagoginės paradigmos virsmo iššūkius.

8. Programos turinys (įgyvendinimo nuoseklumas: temos, užsiėmimų pobūdis (teorija / praktika / savarankiškas darbas), būdai (kontaktinis / nuotolinis / mišrus) ir trukmė)

Eil. Nr.	Tema	Užsiėmimų pobūdis (teorija / praktika / savarankiškas darbas)	Būdai (kontaktinis / nuotolinis / mišrus)	Trukmė (skirta akad. val.)
1 modulis. Kas naujo švietime?			Nuotolinis	8 akad. val.
1.1.	Kodėl atnaujinamas ugdymo turinys? Bendros švietimo tendencijos, reaguojant į globalaus pasaulio iššūkius. Nacionalinio lygmens susitarimai ir sprendimai atnaujinant ugdymo turinį.	Pranešimas, dokumentų analizė.		1
1.2.	Nauja bendrojo ugdymo paskirtis ir tikslai: orientacija į kompetencijas. Holistinio kompetencijų ugdymo didaktinės strategijos. Integralus kompetencijų ugdymas(is) mokantis lotynų kalbos ir Antikos kultūros.	Įtraukianti paskaita, diskusija, atvejo analizė.		2
1.3.	Švietimo portalas <i>emokykla.lt</i> , jo sandara, interaktyvumas ir funkcijos. Galimybė naujai planuoti ugdymo procesą mokant lotynų kalbos ir Antikos kultūros.	Švietimo portalo analizė, atvejų analizė grupėse, aptarimas.		1
1.4.	Tarpdalykinės temos, jų pateikimas <i>emokykla.lt</i> . Tarpdalykinių temų integravimas mokant lotynų kalbos ir Antikos kultūros.	Įtraukianti paskaita, interaktyvaus pateikimo analizė, atvejo analizė grupėse, rezultatų pristatymas, diskusija.		2
1.5.	Kalbinio ugdymo paradigmu kaita bendrų švietimo tendencijų kontekste, reaguojant į globalaus pasaulio iššūkius. Inovatyvūs kalbos mokymo(si) būdai: poliparadigminis požiūris. Klasikinių kalbų mokymosi ypatumai.	Įtraukianti paskaita, darbas grupėse, rezultatų pristatymas, refleksija.		2

2 modulis. Lotynų kalbos ir Antikos kultūros bendroji programa ir įgyvendinimo rekomendacijos			Nuotolinis	8 akad. val.
2.1.	LAT BP koncepcija, struktūra ir turinys. Lotynų kalbos aktualumas jauno žmogaus išsilavinimui.	Pranešimas. Šaltinių analizė.		0,5
2.2.	Interaktyvus LAT BP pateikimas portale <i>emokykla.lt: lotynų kalbos pažinimo</i> pasiekimų sąsajos su mokymo(si) turiniu.	Atvejų analizė, praktinis darbas, jo pristatymas, diskusija.		1,5
2.3.	Interaktyvus LAT BP pateikimas portale <i>emokykla.lt: kalbos vartojimo</i> pasiekimų sąsajos su kompetencijų ugdymu.	Atvejų analizė, praktinis darbas, jo pristatymas, diskusija.		2
2.4.	Interaktyvus LAT BP pateikimas portale <i>emokykla.lt: Antikos kultūros pažinimo</i> pasiekimų sąsajos su mokymo(si) turiniu ir kompetencijų ugdymu	Atvejų analizė, praktinis darbas, jo pristatymas, diskusija.		2
2.5.	LAT BP įgyvendinimo rekomendacijos. Integruoti ilgalaikiai planai.	Pranešimas, šaltinių ir patirties analizė.		1
2.6.	Internetiniai lotynų kalbos mokymo(si) ištekliai ir jų panaudojimo galimybės	SMP pristatymas ir analizė. Idėjų generavimo ir dalijimosi metodai.		1
3 modulis. Pamokos planavimas ir organizavimas ugdant kompetencijas III–IV klasėse (1 sesija)			Nuotolinis	8 akad. val.
3.1.	Mokymo(si) uždavinio, įsivertinimo ir vertinimo kriterijų formulavimas ir pamokos veiklų parinkimas atsižvelgiant į planuojamas ugdyti kompetencijas.	Sampratų analizė. Pavyzdžių analizė. Idėjų žemėlapiai. Refleksija.		2
3.2.	Mokymo(si) diferencijavimas, individualizavimas ir personalizavimas ugdant kompetencijas. Grįžtamasis ryšys. Pastoliavimas.	Pranešimas, sampratų analizė, problemų sprendimas, patirties analizė.		2
3.3.	Mokymo ir mokymosi paradigmu derinimas ugdant planuojamas kompetencijas. Mokymasis bendradarbiaujant. Savivaldus mokymasis tikslingai pasirenkant skaitmenines ugdymo priemones.	Pranešimas, planavimas, patirties analizė.		2

3.4.	Praktinis pamokų scenarijų kūrimas ir jų analizavimas. Siūlomoms pamokoms / veiklos scenarijaus kūrimas ir pristatymas.	Praktinis darbas grupėse, situacijų modeliavimas, darbų pristatymas ir aptarimas.		2
3 modulis. Pamokos planavimas ir organizavimas ugdant kompetencijas III–IV klasėse (2 sesija)			Nuotolinis	8 akad. val.
3.5.	<i>Skaitymas ir tarimas</i> : pamokų planavimas ir organizavimas siekiant ugdyti pažinimo, kūrybiškumo, kultūrinę ar / ir kitas kompetencijas.	Pranešimas, pavyzdžių demonstravimas ir aptarimas.		1
3.6.	<i>Kalbos pažinimo</i> pamokų planavimas ir organizavimas siekiant ugdyti pažinimo, kultūrinę, skaitmeninę ar / ir kitas kompetencijas.	Pranešimas, pavyzdžių demonstravimas ir aptarimas, diskusijos.		2
3.7.	<i>Žodyno plėtimo</i> planavimas ir organizavimas ugdant komunikavimo, kūrybiškumo, skaitmeninę ar / ir kitas kompetencijas.	Dalijimasis patirtimi, užduočių demonstravimas, diskusijos.		1
3.8.	<i>Antikos pasaulio realijų ir jų vėlesnės refleksijos</i> pamokų planavimas ir organizavimas siekiant ugdyti kultūrinę, pažinimo, pilietiškumo ar / ir kitas kompetencijas.	Pranešimas, pavyzdžių demonstravimas ir aptarimas, dalijimasis patirtimi.		2
3.9.	Praktinis pamokų scenarijų kūrimas ir aptarimas.	Praktinis darbas grupėse, jo pristatymas ir aptarimas. Refleksija.		2
4 modulis. Lotynų kalbos ir Antikos kultūros mokymosi pažangos ir pasiekimų vertinimo ypatumai			Nuotolinis	8 akad. val.
4.1.	Pasirenkamieji pažangos ir pasiekimų fiksavimo būdai. Personalizuotas <i>kaupiamasis vertinimas</i> . Formuojamojo vertinimo paskirtis ir būdai.	Metodinė apžvalga, dalyvių patirties refleksija.		1
4.2.	LAT BP pasiekimų lygių paskirtis, aprašai ir panaudojimas ugdymo procese.	Pranešimas, diskusija.		1

4.3.	<i>Kalbos pažinimo</i> užduočių kūrimas pagal pasiekimų lygius.	Pristatymas, praktinis darbas (užduoties kūrimas, pateiktų užduočių vertinimas pagal lygius), diskusija.		2
4.4.	<i>Kontekstinių kalbos vartojimo</i> užduočių kūrimas pagal pasiekimų lygius.	Iliustratyvus pristatymas, užduoties kūrimas, sukurtų užduočių vertinimas pagal lygius, refleksija.		2
4.5.	<i>Antikos kultūros pažinimo</i> užduočių kūrimas pagal pasiekimų lygius.	Iliustratyvus pristatymas, praktinis darbas (užduoties kūrimas pagal lygius), refleksija.		2
5 modulis. Įtrauktis ir švietimo pagalba			Nuotolinis	8 akad. val.
5.1.	Įtraukiojo ugdymo principo realizavimo pokyčiai ir perspektyvos atnaujinto bendrojo ugdymo turinio kontekste.	Įtraukianti paskaita, diskusija.		1
5.2.	Atnaujintų bendrųjų programų Rekomendacijų įvairių specialiųjų poreikių turintiems mokiniams pristatymas	Įtraukianti paskaita, diskusija, nuostatų modeliavimas.		1
5.3.	Įvairių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių edukacinių galimybių apibūdinimas	Įtraukianti paskaita, darbas grupėse, rezultatų pristatymas ir diskusija, refleksija.		2
5.4.	Mokytojo parengtis ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio kompetencijas. Paradigminis virsmas: nuo mokymo prie mokymosi įgalinimo.	Įtraukianti paskaita, klausimų atsakymų sesija, diskusija.		2
5.5.	Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo(si) galimybės, iššūkiai, problemos išnaudojant atnaujintų bendrųjų programų potencialą bei Rekomendacijas. Didaktinės holistinio kompetencijų ugdymo strategijos.	Įtraukianti paskaita, atvejo analizė grupėse, rezultatų pristatymas, diskusija, refleksija.		2

9. Programos rezultatai (įgyjama (plėtojama) kompetencija (-os))

Ugdymo(si) turinio įgyvendinimo ir tobulinimo, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo, ugdymo(si) aplinkų, ugdymosi turinio ir situacijų įvairovės kūrimo kompetencijos.
Papildomos kompetencijos: dalykinės, bendravimo ir bendradarbiavimo, reflektavimo ir mokymosi mokytis.

10. Įgyjamos (plėtojamos) kompetencijos (-ų) į(si)vertinimo būdai

Diskusija, pasidalijimas patirtimi, dalyvių kvalifikacijos tobulinimo proceso ir rezultatų refleksijos.

11. Programai vykdyti naudojama mokomoji medžiaga ir techninės priemonės:

11.1. Mokomoji medžiaga

Eil. Nr.	Temos	Mokomosios medžiagos pavadinimas	Mokomosios medžiagos apimtis
1.1.	Kodėl atnaujinamas ugdymo turinys?	<i>Kodėl atnaujinamas ugdymo turinys?</i>	Ne mažiau kaip 8 skaidrės, klausimai diskusijai.
1.2.	Nauja bendrojo ugdymo paskirtis ir tikslai: orientacija į kompetencijas	<i>Bendrojo ugdymo paskirtis ir tikslai</i>	Ne mažiau kaip 10 skaidrių, klausimai diskusijai.
1.3.	Švietimo portalas <i>emokykla.lt</i> , jo sandara, interaktyvumas ir funkcijos	<i>Švietimo portalas emokykla.lt</i>	Užduotys (3) atvejų analizei.
1.4.	Tarpdalykinės temos, jų pateikimas <i>emokykla.lt</i>	<i>Tarpdalykinės temos</i>	Ne mažiau kaip 10 skaidrių, užduotys (2) atvejo analizei, klausimai diskusijai ir refleksijai.
1.5.	Kalbinio ugdymo paradigmu kaita bendrų švietimo tendencijų kontekste	<i>Kalbinio ugdymo paradigmu kaita</i>	Ne mažiau kaip 10 skaidrių; medžiaga MOODLE savarankiškomis studijoms.
2.1.	LAT BP koncepcija, struktūra ir turinys	<i>Lotynų kalbos ir Antikos kultūros bendroji programa</i>	Ne mažiau kaip 10 skaidrių.
2.2.	Interaktyvus LAT BP pateikimas portale <i>emokykla.lt</i> : lotynų kalbos pažinimo pasiekimų sąsajos	<i>Kompetencijų ugdymas Lotynų kalbos ir Antikos kultūros dalyku</i> <i>Lotynų kalbos pažinimo turinys –</i>	Ne mažiau kaip 10 skaidrių. Ne mažiau kaip 2 A4 lapai.

		<i>pasiekimai – kompetencijų ugdymas</i>	
2.3.	Interaktyvus LAT BP pateikimas portale <i>emokykla.lt</i> : kalbos vartojimo pasiekimų sąsajos	<i>Lotynų kalbos vartojimo turinys – pasiekimai – kompetencijų ugdymas</i>	Ne mažiau kaip 2 A4 lapai.
2.4.	Interaktyvus LAT BP pateikimas portale <i>emokykla.lt</i> : Antikos kultūros pažinimo pasiekimų sąsajos	<i>Antikos kultūros pažinimo turinys – pasiekimai – kompetencijų ugdymas</i>	Ne mažiau kaip 2 A4 lapai.
2.5.	LAT BP įgyvendinimo rekomendacijos	<i>Lotynų kalbos ir Antikos kultūros bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijos</i>	Ne mažiau kaip 10 skaidrių.
2.6.	Internetiniai lotynų kalbos mokymo(si) išteklių ir jų panaudojimo galimybės	<i>Internetiniai lotynų kalbos mokymo(si) išteklių</i>	Ne mažiau kaip 13 skaidrių.
3.1.	Mokymo(si) uždavinio, įsivertinimo ir vertinimo kriterijų formulavimas ir pamokos veiklų parinkimas	<i>Mokymo(si) uždavinys, į(si)vertinimo kriterijai ir veiklos – pagal ugdomas kompetencijas</i>	Ne mažiau kaip 10 skaidrių.
3.2.	Mokymo(si) diferencijavimas, individualizavimas ir personalizavimas. Pastoliavimas.	<i>Mokymo(si) diferencijavimas, individualizavimas, personalizavimas – pagal ugdomas kompetencijas. Pastoliavimas</i>	Ne mažiau kaip 10 skaidrių.
3.3.	Mokymo ir mokymosi paradigmu derinimas ugdant planuojamas kompetencijas	<i>Mokymo ir mokymosi paradigmu derinimas – pagal ugdomas kompetencijas</i>	Ne mažiau kaip 10 skaidrių
3.4.	Praktinis pamokų scenarijų kūrimas ir jų analizavimas	<i>Pamokų scenarijai</i>	Savarankiško darbo užduotys, 2 A4 lapai.
3.5.	<i>Skaitymas ir tarimas</i> : pamokų planavimas ir organizavimas	<i>Skaitymas ir tarimas: pamokų planavimas ir organizavimas – pagal ugdomas kompetencijas</i>	Ne mažiau kaip 5 skaidrės, 2 A4 lapai.
3.6.	<i>Kalbos pažinimo</i> pamokų planavimas ir organizavimas	<i>Kalbos pažinimo pamokų planavimas ir organizavimas – pagal</i>	Ne mažiau kaip 10 skaidrių, 2 A4 lapai, klausimai diskusijai,

		<i>ugdomas kompetencijas</i>	savarankiško mokymosi medžiaga MOODLE.
3.7.	<i>Žodyno plėtimo planavimas ir organizavimas</i>	<i>Žodyno plėtimo planavimas ir organizavimas – pagal ugdomas kompetencijas</i>	Ne mažiau kaip 10 skaidrių, 2 A4 lapai, klausimai diskusijai, savarankiško mokymosi medžiaga MOODLE aplinkoje.
3.8.	<i>Antikos pasaulio realijų ir jų vėlesnės refleksijos pamokų planavimas ir organizavimas</i>	<i>Antikos pasaulio realijų ir jų refleksijos pamokų planavimas ir organizavimas – pagal ugdomas kompetencijas</i>	Ne mažiau kaip 10 skaidrių, 3 A4 lapai, savarankiško mokymosi medžiaga MOODLE aplinkoje.
3.9.	Praktinis pamokų scenarijų kūrimas ir jų aptarimas	<i>Pamokų scenarijai</i>	Ne mažiau kaip 3 skaidrės.
4.2.	Pasirenkamieji pažangos ir pasiekimų fiksavimo būdai.	<i>Pažangos ir pasiekimų fiksavimas</i>	Ne mažiau kaip 5 skaidrės.
4.3.	<i>Kalbos pažinimo užduočių kūrimas ir vertinimas</i>	<i>Kalbos pažinimo užduočių kūrimas ir vertinimas pagal pasiekimų lygius</i>	Ne mažiau kaip 5 skaidrės, 3 A4 formato lapai.
4.4.	<i>Kontekstinių kalbos vartojimo užduočių kūrimas ir vertinimas</i>	<i>Kontekstinių kalbos vartojimo užduočių kūrimas ir vertinimas pagal pasiekimų lygius</i>	Ne mažiau kaip 5 skaidrės, 3 A4 formato lapai.
4.5.	<i>Antikos kultūros pažinimo užduočių kūrimas</i>	<i>Antikos kultūros pažinimo užduočių kūrimas ir vertinimas pagal pasiekimų lygius</i>	Ne mažiau kaip 5 skaidrės, 3 A4 formato lapai.
5.1.	Įtraukiojo ugdymo principo realizavimo pokyčiai ir perspektyvos atnaujinto bendrojo ugdymo turinio kontekste	<i>Įtraukiojo ugdymo principo realizavimo pokyčiai ir perspektyvos</i>	Ne mažiau kaip 8 skaidrės (diskusijos klausimai, savarankiško mokymosi medžiaga MOODLE).
5.2.	Atnaujintų bendrųjų programų Rekomendacijų įvairių specialiųjų poreikių turintiems mokiniams pristatymas	<i>Atnaujintų bendrųjų programų Rekomendacijos įvairių specialiųjų poreikių turintiems mokiniams</i>	Ne mažiau kaip 6 skaidrės.
5.3.	Įvairių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių edukacinių galimybių apibūdinimas	<i>Įvairių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių edukacinės galimybės</i>	Ne mažiau kaip 10 skaidrių (užduotis darbui grupėse, diskusijos ir refleksijos klausimai, atvejo

			analizės užduotis, savarankiško darbo ir mokymosi medžiaga MOODLE).
5.4.	Mokytojo parengtis ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio kompetencijas	<i>Mokytojo parengtis ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio kompetencijas</i>	Ne mažiau kaip 8 skaidrės (diskusijos klausimai, medžiaga MOODLE aplinkoje savarankiškai mokytis).
5.5.	Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo(si) galimybės, iššūkiai, problemos išnaudojant atnaujintų bendrųjų programų potencialą bei Rekomendacijas	<i>Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo(si) galimybės, iššūkiai, problemos</i>	Ne mažiau kaip 12 skaidrių (atvejo analizės užduotis, diskusijos ir refleksijos klausimai, medžiaga MOODLE savarankiškai mokytis).

11.2. Techninės priemonės

Asmeniniai besimokančiųjų kompiuteriai, išmanieji telefonai / planšetės, patikimas internetinis ryšys, licencijuota programinė įranga renginio vedimui, VMA MOODLE.

12. Programai rengti naudotos literatūros ir kitų informacinių šaltinių sąrašas

1. Bendrųjų programų atnaujinimo gairės. Nacionalinė švietimo agentūra. Vilnius, 2019. Prieiga per internetą: <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/01/bendruju-programu-atnaujinimo-gaires-internetine-versija.pdf>
2. Brookhart S. M. *Kaip mokiniams teikti veiksmingą grįžtamąją informaciją*. Vilnius: Vilniaus tarptautinė mokykla, 2012.
3. Brunevičiūtė R. *Klasikiniai humanitarinio ugdymo pagrindai: lotynų kalba: monografija*. Kaunas: KTU, 1999.
4. Brunevičiūtė R. Šiuolaikinis požiūris į lotynų kalbos kultūrinės ir ugdymo funkcijas bei jo specifikos Lietuvoje akcentai. *Socialiniai mokslai. Edukologija*. 1998, Nr.2 (15), p.100-107.
5. Dilytė D. *Amžinoji Roma*. Vilnius, Metodika. 2012
6. Dilytė D. *Antikinė literatūra*. Vilnius, Jandrija, 1999.
7. Dilytė D. *Atrium. Lotynų kalbos skaitiniai*. Vilnius: Gimtasis žodis, 2001
8. Dilytė D. *Heladės šviesa*. Vilnius, Metodika. 2012.
9. Dilytė D. *Senovės Graikijos kultūra*. Vilnius, Bonus animus. 2007
10. Dilytė D. *Senovės Romos kultūra*. Vilnius, Metodika. 2012
11. Dilytė D. *Skaitome romėnus*. Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas. 2009.
12. Edukacijos tyrimais grįstos švietimo politikos formavimas. Medžiaga diskusijai. Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra, 2022.
13. Geros mokyklos koncepcija. Vilnius, 2015. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/46675970a82611e59010bea026bdb259?jfwid=32wf90sn>
14. Hattie, J. *Matomas mokymasis. Mokytojo vadovas*. Londonas ir Niujorkas: Routledge, 2014.

15. Indrašienė V., Žibėnienė G., *Pasiekimų vertinimas ir įsivertinimas*. Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2014.
16. Jones P. V., Sidwell K. C. *Lotynų kalba: gramatika, pratimai, žodynėliai*. Vertė, adaptavo ir papildė Jolanta Gelumbeckaitė. Alma littera, Vilnius, 2002.
17. Jones P. V., Sidwell K. C. *Lotynų kalba: tekstai*. Vertė, adaptavo ir papildė Jolanta Gelumbeckaitė. Alma littera, Vilnius, 2002.
18. Juchnevičienė N. Klasikinė filologija ideologijos gnaužuose (1940-1953 metai). *Literatūra* 2013, 55(3), p. 99-114.
19. Kiek teisingas Lietuvos bendrasis ugdymas, palyginti su kitomis Europos šalimis? 2021 lapkritis, Nr. 4 (194) *Švietimo problemos analizė*. nr4-aLietuvos-bendrasis-ugdymas_elektroninis.pdf (smm.lt)
20. Kompetencijų raidos aprašas. Prieiga per internetą: <https://www.etar.lt/portal/lt/legalAct/1a764050239511edb4cae1b158f98ea5>
21. Kučinskienė A. ir kt. Antikinių vardų lietuvinimas: tarp tradicijos ir naujovių. *Literatūra*, 2015, 57 (3), p. 116-146. Prieiga per internetą: https://www.academia.edu/62561085/Antikini%C5%B3_Vard%C5%B3_Lietuvinimas_Tarp_Tradicijos_Ir_Naujovi%C5%B3
22. Kučinskienė A. *Romėnų vaizduojamasis menas*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2016. Elektroninė versija: <http://www.flf.vu.lt/mokslas/elektroniniai-istekliai#vadovėliaimokymo-priemonės>
23. Kuzavinis K. *Lotyniški posakiai ir sparnuoti žodžiai*. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2005.
24. Kuzavinis K. *Lotynų–lietuvių kalbų žodynas. Dictionarium Latino–Lituanicum*. Antroji patikslinta ir papildyta laida. Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, Vilnius, 2007.
25. Kuzavinis K., Savukynas B. *Lietuvių vardų kilmės žodynas*. 5-asis pataisytas ir papildytas leidimas. Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas. Vilnius, 2007.
26. Kuzavinis K., Valkūnas L. *Vox latina: lotynų kalbos vadovėlis IX–XI klasei*. Kaunas: Šviesa, 1997.
27. Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2022. Įtraukusis ugdymas. Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. Prieiga per internetą: Nacionalinė švietimo agentūra - » Švietimo būklės analizės (smm.lt).
28. Lotynų kalbos ir Antikos kultūros bendroji programa. Prieiga per internetą: V-1269 Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo (etar.lt); Lotynų kalba ir Antikos kultūra (emokykla.lt)
29. Lotynų kalbos ir Antikos kultūros bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijos. Prieiga per internetą: <https://www.emokykla.lt/metodine-medziaga/medziaga/perziura/254?r=1>
30. Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašas. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/c497e6e0483511ee8185e4f3ad07094a?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=806f9f8f-ef53-48a0-bfca-be098bb3219b>
31. Nauckūnaitė, Z. Kalbos didaktika: kalbos ugdymo paradigimų kaita ir kalbos mokymo(si) logika. *Acta Paedagogica Vilnensia: mokslo darbai*. T. 34 (2015), p. 49–61.

32. Nauckūnaitė, Z. Naujosios (Z) kartos teksto suvokimo mokymo ir mokymosi strategijos. *Naujoji (Z) karta – prarastoji ar dar neatrastoji? Naujosios (Z) kartos vaiko mokymosi procesų esminių aspektų identifikavimas: mokslo studija* / Targamadžė V., Girdzijauskienė S., Šimelionienė A., Pečiuliauskienė P., Nauckūnaitė Z. Vilnius [i.e. Šiauliai]: Titnagas, 2015, p. 89–110.
33. Neifachas S., Slušnienė G., Butvilas T. *Mokyklų pasirengimo diegti atnaujintas pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas veiklos tyrimas*. Vilnius: Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Nacionalinė švietimo agentūra, 2022. Prieiga internete: <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2022/06/Tyrimo-ataskaita-2022-06-10.pdf>
34. Niaurionytė V. *Homo sum. Lotyniški aforizmai, citatos ir kasdieniai posakiai apie žmogų*. Vilnius: Alma Littera, 2019.
35. OECD (2022). *Trends Shaping Education 2022*. OECD Publishing, Paris. Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.1787/6ae8771a-en>
36. Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams. Prieiga per internetą: <https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/bendruju-programu-projektai>
37. *Romėnų literatūros chrestomatija*. Sudarė D. Dilytė ir E. Ulčinaitė. Vilnius, Mokslo, 1992.
38. Saum T. *Skaitymo kompetencijų ugdymo metodika*. Lietuva: IQES ONLINE, 2010. Prieiga per internetą: <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2021/08/Skaitymo-kompetenciju-ugdymo-metodika.pdf>
39. Tamašauskas V. *Mokytojo praktiko įžvalgos ir patirtis: šiuolaikiškos pamokos vadybos praktika mokinių asmenybės brandai*. Vilnius: Litera, 2020.
40. Targamadžė V. *Geros mokyklos koncepcijos įgyvendinimo linkmės. Mokslo studija*. Vilnius: VU leidykla, 2017. Prieiga internete: https://www.vu.lt/site_files/LD/Geros_mokyklos_koncepcijos_%C4%AFgyvendinimo_linkmes_V.T_argamadze.pdf
41. Ugdymas(is) paradigimų kaitoje. Švietimo aprūpinimo centras, Vilnius, 2017.
42. *Vilniaus bažnyčių įrašai (Inscriptiones ecclesiarum Vilnensium; Inskrypcje z Wileńskich kościołów)* (sudarė E. Ulčinaitė ir W. Appel) T. I. Vilnius: Aidai, 2005 (N. Juchnevičienės ir kt. vertimas).
43. Žibėnienė G., Indrašienė V. *Šiuolaikinė didaktika*. Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2017.

13. Lektorių darbo patirtis ir kompetencijos (pridedamos lektorių darbo patirtį ir kompetenciją patvirtinančių dokumentų kopijos)

(Pažymėti X)

Programos teikėjo atstovas (-ai)	X
Mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai	X
Švietimo įstaigų vadovai, jų pavaduotojai ugdymui ar ugdymą organizuojančių skyrių vedėjai	
Mokslo ir studijų institucijų dėstytojai, mokslininkai ar kiti tyrėjai	X
Užsienio valstybių dėstytojai, mokslininkai, kiti tyrėjai ar mokytojai	
Viešojo administravimo institucijų vadovai, jų pavaduotojai, padalinių vadovai ir specialistai	

Jungtinė lektorių grupė	X
Kiti (nurodyti)	

14. Kvalifikaciniai reikalavimai lektoriams (jeigu nustatyti)

<ol style="list-style-type: none"> 1. Jungtinė lektorių grupė. 2. Bent vienas lektorius turi turėti socialinių mokslų srities edukologijos arba vadybos daktaro laipsnį. 3. Aukštasis universitetinis išsilavinimas (baigę klasikinių kalbų, lietuvių kalbos ir literatūros arba užsienio kalbų studijas ir turį dėstytojo darbo patirties aukštojoje mokykloje ar praktinio darbo patirties bendrojo ugdymo mokykloje). 4. Bent du lektoriai turi turėti ne mažesnę kaip trejų metų darbo patirtį III–IV gimnazijos klasėse ir paskaitų, seminarų, mokymų pedagogams vedimo patirties per pastaruosius penkerius metus. 5. Bent vienas lektorius turi turėti patirties įgyvendinant įtraukiojo ugdymo temas. 6. Lektoriai turi būti išsinagrinėję <i>Lotynų kalbos ir Antikos kultūros bendrąją programą</i> ir susipažinę su jos įgyvendinimo rekomendacijomis. 7. Lektoriai turi turėti darbo patirties virtualiojoje mokymo aplinkoje Moodle, gebėti pritaikyti šiai aplinkai mokomąją medžiagą bei užduotis.
--

15. Dalyviai:

15.1. Pasirengimas programai (praktinės veiklos patirtis ir kompetencija (-os), kurią (-ias) turi turėti dalyvis)

Kompetencija (-os)	Dalyviai turėtų būti susipažinę su <i>Lotynų kalbos ir Antikos kultūros bendrąja programa</i> ir jos įgyvendinimo rekomendacijomis. Pageidautina, kad (studijų metais ar vėliau) būtų išklaustyta lotynų kalbos pagrindų kursas.
Praktinės veiklos patirtis	Lietuvių ar kitų kalbų, etikos, katalikų tikybos, filosofijos, istorijos, pilietiškumo pagrindų, etninės kultūros mokymas bendrojo ugdymo mokykloje.

15.2. Programos dalyvių tikslinės grupės

(Pažymėti X)

Kalbinio, dorinio ir visuomeninio ugdymo dalykų mokytojai, dirbantys pagal bendrojo ugdymo programas	X
Mokytojai, dirbantys pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas	
Pagalbos mokiniui specialistai	
Mokytojai, dirbantys pagal profesinio mokymo programas	
Švietimo įstaigų vadovai, jų pavaduotojai ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjai	

Programos teikėjas

Klasikų asociacijos pirmininkė

(Pareigos)

(Parašas)

doc. dr. Nijolė Juchnevičienė

(Vardas ir pavardė)

Programos registracijos numeris ir data (pildoma registravus
Programą)